

यः प्रजापतेर्दक्षादेः परमेष्ठीपरमेपदेतिष्ठतीति तथा हिरण्यगर्भ इव तस्मिन्निति शेषः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ पुत्रलक्ष्मणिपुत्रोत्तमे लक्ष्मचिह्ने प्रधाने चेति विश्वः ॥ ४३ ॥ प्रोक्तं लोके ख्यातं ॥ ४४ ॥ सर्वास्त्रविनयोपे
 सर्वलोकेश्वरस्येव परमेष्ठी प्रजापतेः ॥ कथं प्रहर्तुं मपितेशोकुः संजय पांडवाः ॥ ३९ ॥ यस्मिन्दीपे समाश्वस्य युध्यंते कुरवः परैः ॥ तं निमग्नं न रव्याघ्रं भीष्मं शंससि सं
 जय ॥ ४० ॥ यस्य वीर्यं समाश्रित्य मम पुत्रो बृहद्बलः ॥ न पांडवान गणयत्कथं सनिहतः परैः ॥ ४१ ॥ यः पुरा विबुधैः सर्वैः सहाये युद्धदुर्मदः ॥ कांक्षितो दानवान्घृद्धिः
 पिता मम महाव्रतः ॥ ४२ ॥ यस्मिन्जाते महावीर्यं शांतनुर्लोकविश्रुतः ॥ शोकं दैन्यं च दुःखं च प्राजहात्पुत्रलक्ष्मणि ॥ ४३ ॥ प्रोक्तं परायणं प्राज्ञं स्वधर्मनिरतं शुचिं ॥
 वेदवेदांगतत्त्वज्ञं कथं शंससि मेहतं ॥ ४४ ॥ सर्वास्त्रविनयोपेतं शांतं दातुं मनस्विनं ॥ हतं शांतं न वंश्रुत्वामन्ये शेषं हतं बलं ॥ ४५ ॥ धर्मादधर्मो बलवान्संप्राप्त इति
 मेमतिः ॥ यत्र वृद्धं गुरुं हत्वा राज्यामिच्छंति पांडवाः ॥ ४६ ॥ जामदग्न्यः पुरारामः सर्वास्त्रविदनुत्तमः ॥ अंबार्थमुद्यतः संख्ये भीष्मेण युधि निर्जितः ॥ ४७ ॥ तमिंद्र
 समकर्माणं कुदं सर्वधन्विनां ॥ हतं शंससि मे भीष्मं किं नु दुःखमतः परं ॥ ४८ ॥ असकृत्क्षत्रियव्राताः संख्ये येन विनिर्जिताः ॥ जामदग्न्येन वीरेण परवीरनिघा
 तिना ॥ ४९ ॥ नहतो यो महाबुद्धिः सहतो घशिखंडिना ॥ तस्मान्नूनं महावीर्याद्गार्गवाद्युद्धदुर्मदात् ॥ ५० ॥ तेजोवीर्यबलैर्भूयान् शिखंडीद्रुपदात्मजः ॥ यः शूरं रु
 तिनं युद्धे सर्वशास्त्रविशारदं ॥ ५१ ॥ परमास्त्रविदं वीरं जघान भरतर्षभं ॥ के वीरास्तममित्रघ्नमन्वयुः शस्त्रसंसदि ॥ ५२ ॥ शंसमेतद्यथा चासीद्युद्धं भीष्मस्य पां
 डवैः ॥ योषेव हतवीरामे सेनापुत्रस्य संजय ॥ ५३ ॥ अगोपमिव चोद्धातं गोकुलं तद्वलं मम ॥ पौरुषं सर्वलोकस्य परं यस्मिन्महाहवे ॥ ५४ ॥ परासक्ते च वस्तस्मि
 न्कथमासीन्मनस्तदा ॥ जीवितेऽप्ययं सामर्थ्यं किमिवास्मासु संजय ॥ ५५ ॥ घातयित्वा महावीर्यं पितरं लोकधार्मिकं ॥ अगाधे सलिले मग्नानां वदस्वैव पारगाः
 ॥ ५६ ॥ भीष्मे हते भृशं दुःखान्मन्ये शोचंति पुत्रकाः ॥ अद्रिसारमयं नूनं हृदयं मम संजय ॥ ५७ ॥ यच्छ्रुत्वा पुरुषव्याघ्रं हतं भीष्मं न दीर्यते ॥ यस्मिन्नास्त्राणि मेधाच
 नीतिश्च पुरुषर्षभे ॥ ५८ ॥ अप्रमेयाणि दुर्धर्षं कथं सनिहतो युधि ॥ न चास्त्रेण न शौर्येण तपसामेधयान च ॥ ५९ ॥ न धृत्या न पुनस्त्यागान्मृत्योः कश्चिद्विमुच्यते ॥
 कालो नूनं महावीर्यः सर्वलोकदुरत्ययः ॥ ६० ॥ यत्र शांतं न वं भीष्मं हतं शंससि संजय ॥ पुत्रशोकाभिसंतप्तो महदुःखमचितयन् ॥ ६१ ॥ आशं सेहं परं त्राणं भीष्मा
 च्छांतनुं दनात् ॥ यदादित्यमिवापश्यत्पतितं भुविसंजय ॥ ६२ ॥

तं सर्वास्त्रशिक्षायुक्तं विनयातु बलायां स्त्रीशिक्षायां प्रणतौ पुमानिति मेदिनी ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ परासक्ते परलोकप्रिये ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥